

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Levanger kommune

Arkivsak: 24/431
Møtedato/tid: 12.11.2024 kl. 09:00
Møtested: Levanger ungdomsskole og møterom 1045, Rådhuset

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ragnhild Torsdatter Grønvold på telefon 936 30 946, eller e-post:
ragnhild.gronvold@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 05.11.2024

Olav Dehli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ragnhild Torsdatter Grønvold
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
44/24	Virksomhetsbesøk på Levanger ungdomsskole
45/24	Revisors uavhengighetserklæring
46/24	Revisjonstrategi for 2024
47/24	Forenklet etterlevelseskontroll for 2024 - risiko- og vesentlighetsvurdering
48/24	Forvaltningsrevisjon - rus og psykiatri - kommunedirektørens orientering og oppfølging av rapporten
49/24	Avklaring av spørsmål om forvaltningsrevisjon om oppfølging av kommunestyrets vedtak
50/24	Årsplan for kontrollutvalget 2025
51/24	Utsettelse - kommunedirektørens tilbakemelding
52/24	Bestilling av forvaltningsrevisjon - økonomisk bærekraft
53/24	Opplæring av kontrollutvalget
54/24	Innspill til kontrollarbeidet
55/24	Referatsaker
56/24	Godkjenning av møteprotokoll

Virksomhetsbesøk på Levanger ungdomsskole

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

44/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/160 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget vedtok i sak 34/24 den 18. juni 2024 at det ville ha et virksomhetsbesøk til Levanger ungdomsskole. I møtet den 10. september 2024 fattet kontrollutvalget slik vedtak i sak 39/24:

“Sekretariatet holder kontakten med skolen, og legger opp besøket som skissert under behandling. Ramme er to timer for virksomhetsbesøket.”

Under punktet "Behandling" i protokollen heter det:

“Kontrollutvalget ønsker bl.a. orientering om hva skolen erfarer og hvordan den arbeider for at færrest mulig skal oppleve utenforskap.” Det var videre poengtert hva utvalget ønsker kunnskap om. Dette gir følgende avtale med skolen:

- En kort, innledende presentasjon av skolen
- Kontrollutvalget orienterer kort om utvalget og hensikten med besøket
- Omvisning
- møte med elevrådsledere – i friminutt
- Orientering om hva skolen erfarer og hvordan den arbeider for at færrest mulig skal oppleve utenforskap /risiko og sårbarhet i læringsmiljøet på overordnet nivå
- hvordan brukes bl.a. internkontroll i innkjøp/delegeringsreglementet

Opplysninger om skolen, hentet fra hjemmesiden:

Skoleåret 2024/25 vil skolen ha 442 elever i 17 klasser og en egen velkomstklasse for elever med annet morsmål enn norsk.

Levanger ungdomsskole skal være en skole for framtida. Det er et vakkert og robust bygg som skal stå i mange tiår og som kan tilpasses ny teknologi og nye læreplaner. Skolen skal skape trivsel og læring for alle. Den skal bidra til at elevene får høy faglig, sosial og kulturell kompetanse. Skolen skal ha fokus på lesing, positivt læringsmiljø, god orden og sunn livsstil. I forbindelse med skoleåpningen, valgte elevene skolens motto: “Aill ska få sjansen” (PDF, 128 kB)!

Elevene har kroppsøving og svømmeopplæring i Trønderhallen og i skolens nærområde. Skolens uteområde innbyr til aktivitet med klatrestativ, basket, trampoline, bordtennisbord og kunstgressbane. Det er bærbusser og trær, mange sitteplasser, og to utvendige amfi.

Vurdering

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget tar informasjonen fra besøket til orientering.

Revisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

45/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 24/521 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar erklæringen om revisorens uavhengighet til orientering.

Vedlegg

Uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Kommunens revisor må vurdere sin egen uavhengighet. Hvert år, og ved behov, skal revisoren legge fram en skriftlig vurdering av sin uavhengighet for kontrollutvalget.

Revisoren kan ikke ha andre jobber eller styreverv i kommunen eller tilknyttede virksomheter. Revisoren kan heller ikke delta i aktiviteter som kan skape interessekonflikter, eller tilby rådgivningstjenester som kan svekke hans uavhengighet og objektivitet.

Kommunens revisor må ha godandel. Revisjonsselskapet bekrefter dette ved ansettelse og skifte av revisjonsoppdrag. Revisjon Midt-Norge SA har bekreftet revisorensandel.

Kommunens oppdragsansvarlige revisor, Knut Tanem er statsautorisert revisor.

Konseks vurdering og konklusjon

Egenerklæringen viser at den oppdragsansvarlige revisoren fyller kravene i forskriften. Vi anbefaler at kontrollutvalget tar erklæringen til orientering.

Levanger kommune

Egenvurdering av uavhengighet

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Levanger kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Levanger kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Levanger kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen. Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt. Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Levanger kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Levanger kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer, 08.07.24

Knut Tanem

Revisjonstrategi for 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

46/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 24/521 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2024 til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. ([Kommuneloven § 23-2](#)), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet ([forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3](#)).

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive en revisjonsberetning innen 15. april.

Kontrollutvalgets sekretariat har bedt oppdragsansvarlig revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2024 og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll for 2024 - risiko- og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

47/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 24/521 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll 2024 til orientering

Saksopplysninger

Revisor skal i henhold til [kommuneloven § 24-9](#) gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen (med kopi til kommunedirektøren).

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget.

Vurdering

Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forvaltningsrevisjon - rus og psykiatri - kommunedirektørens orientering og oppfølging av rapporten

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

48/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/169 - 11

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.
2. Kommunedirektøren gir ny tilbakemelding for status med arbeidet med ny temaplan og brukerundersøkelsen for brukere av tjenester innenfor psykisk helse.
3. Denne tilbakemelding gis skriftlig til sekretariatet innen 1. juni 2025, med muntlig orientering i kontrollutvalgets første møte etter 1. juni 2025.

Vedlegg

Kommunedirektørens tilbakemelding etter forvaltningsrevisjon Rus og psykisk helse

Utrykt vedlegg

[Rapporten - Rus og psykiatri](#)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet i sak 17/24 den 30. april 2024 rapporten fra forvaltningsrevisjonen på området rus og psykiatri. Etter kontrollutvalgets innstilling, vedtok kommunestyret den 22. mai 2024 i sak 19/24 følgende:

- "1. Kommunedirektøren sørger for å revidere temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse snarest, og senest etter at nasjonale veiledere i på plass.
2. Kommunedirektøren ser til at regelverk og rutiner oppdateres og samles i kvalitetssystemet Compilo.
3. Kommunedirektøren ser til at det gjennomføres brukerundersøkelser for brukere av psykiske helsetjenester.
4. Kommunedirektøren orienterer kontrollutvalget skriftlig om status for arbeidet med ovenstående punkter innen 1. november 2024."

Fra saksframlegget til kontrollutvalgets sak 17/24 gjengis:

"Revisjonskriterier og revisors vurdering

En forvaltningsrevisjon skal bygge på kriterier, som i dette tilfellet tar utgangspunkt i kommuneloven, lover, forskrifter og veiledere innenfor helse- og omsorgsområdet, samt pasient- og brukerrettighetsområdet. Se vedlegg 1 i rapporten.

Revisjonskriteriene er opplistet under punkt 2 i rapporten. Nedenfor gjengis kort revisors funn og vurderinger, sammenlignet med revisjonskriteriene.

1. Har kommunen tilfredsstillende system for å identifisere og følge opp personer med problematikk knyttet til rus og psykisk helse?
Revisor vurderer det slik at kommunen mangler oppdaterte handlingsplaner innenfor rus og psykisk helse, selv om det var intensjonen å revidere temaplanen for rus og psykisk helse i fjor. Kommunen avventer langtidsplan fra regjering og Helsedirektoratet. Kommunen har etter revisors mening et tilfredsstillende system for kvalitetskontroll, Compilo, men at noe regelverk og rutiner også finnes i andre systemer. Systemene gir ansatte kunnskap om regelverk og rutiner. Etter revisors vurdering har de ansatte den kompetanse som er nødvendig for å utføre tjenesten. Kommunen jobber dessuten systematisk med

kompetanseplan på området. Når det gjelder samarbeid, så er det skriftlig avtale mellom kommunen og Helse Nord-Trøndelag, men bare delvis skriftlige samarbeidsavtaler innenfor kommunen. Brukene finner i hovedsak selv fram til kommunens tjenester, eller henvises av fastlege/spesialisthelsetjenesten. Kommunen jobber med synliggjøring av tjenestene.

2. Har kommunen et tilfredsstillende tilbud til personer med problematikk knyttet til rus og psykisk helse?

Ut fra revisors vurdering, med unntak for tilrettelagt bolig for enkelte rusbrukere, så har kommunen lavterskeltilbud over et bredt spekter. Disse er lett tilgjengelige og tilpasset den enkelte brukers behov. Tilbudet av tilrettelagte boliger har forbedringsmuligheter. Her kreves det et tettere samarbeid med tekniske tjenester. Brukere som ønsker det, får etter revisors vurdering individuell plan, og oppnevnt koordinator samt koordinerende enhet.

3. Sikrer kommunen brukermedvirkning (både individuell og på systemnivå) i sammenheng med psykisk helsearbeid og rusarbeid?

Det er revisors syn at de brukerne som ønsker det, kan delta aktivt i å utforme sitt eget tjenesteløp. De brukerne som har en individuell plan, er aktivt med i utformingen av denne planen, heter det. Det er lite samarbeid med interesse- bruker og pårørendeorganisasjoner i kommune. Dette skyldes at det er få slike organisasjoner i kommunen. Brukere av tjenester innefor rus og psykiatri har ikke eget brukerutvalg. De er heller ikke representert, slik revisors oppfatter det, i andre brukerutvalg. Kommunen gjennomfører regelmessige brukerundersøkelser innenfor rusomsorgsområdet. Det gjøres ikke slike brukerundersøkelser innenfor området for psykisk helse. Kommunedirektøren har fått anledning til å uttale seg, men hadde ingen anmerkninger til innholdet i revisjonsrapporten som medførte at rapporten ble endret.

Revisors anbefalinger

- Revidere temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse snarest og senest etter at nasjonale veiledere i på plass.
- Oppdatere og samle regelverk og rutiner i kvalitetssystemet.
- Regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser for brukere av psykiske helsetjenester"

Sekretariatet mottok den 31. oktober 2024 kommunedirektørens tilbakemelding om status for arbeidet, ved kommunalsjef helse og oppvekst, Grete Synnøve Jacobsen. I tilbakemeldingen opplyses det at når det gjelder arbeidet med temaplanen, så arbeides det nå med mandatet for ny temaplan for ruspolitikk og psykisk helse i kommunen. Det er beskrevet hva arbeidet vil basere seg på: Tidligere vedtatte planer i kommunen, det lokale utfordringsbildet på området, og nasjonale satsninger som St.melding nr. 5 (2024-2025) - Trygghet, fellesskap og verdighet. Det vil også bygge på Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet del I - en ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling. Arbeidet er organisert med en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. Temaplanen skal være ferdig behandlet høsten 2025.

Det er vist til at regelverk og rutiner legges fortløpende ut/oppdateres i Compilo, hvor de kommer på leselisten til den enkelte ansatte. Det kvitteres ut i systemet når den ansatte har lest saken,.

Arbeidet med brukerundersøkelser for brukere på området for psykisk helse er ikke startet opp. Det opplyses at det arbeides nasjonalt for at de innarbeidede brukerundersøkelsene for rusområdet også skal omfatte brukere av tjenester innen for psykisk helse. Levanger kommune deltar i dette arbeidet. På grunn av det nasjonale arbeidet er det ikke satt i gang arbeid med dette lokalt. Det anses ikke som formålstjenlig.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet forstår tilbakemeldingen slik at kommunen mener den har kvitter ut forbedringspunkt 2: oppdatere og samle regelverk og rutiner inn i en system, Compilo. For de to andre forbedringspunktene har arbeidet med oppdatert temaplan såvidt startet. Det lokale arbeidet med brukerundersøkelser for brukere av kun psykiske helsetjenester er lagt til side,

da en mener det er mer formålstjenlig å bidra til at den etablerte undersøkelse for brukerne av tjenester på rusomsorgsområdet utvides til å omfatte brukerne av psykisk helsetjenester.

Sekretariatet mener at tilbakemeldingen for status på arbeidet kan tas til orientering. Det bes om en ny, skriftlig orientering for arbeidet med temaplan og brukerundersøkelsen for brukere av tjenester innenfor psykisk helseområdet innen 1. juni 2025, med muntlig orientering i kontrollutvalgets første møte etter dette.

Levanger kommune

Levangken tjjelte

Kommunedirektør

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

2022/11997-30

Saksbehandler

Grete Synnøve Jacobsen
Mob:90655281

Dato

31.10.2024

Tilbakemelding etter forvaltningsrevisjon Rus og psykisk helse

Viser til brev datert 06.05.24. der kontrollutvalget ber om å få en statusrapport på kommunens arbeid med oppfølging etter forvaltningsrevisjon – Rus og psykisk helse sak 17/24.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 17/24:

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering, og innstiller på at kommunestyret fatter følgende vedtak:

1. Kommunedirektøren sørger for å revidere temaplanen for ruspolitikk og psykisk helse snarest, og senest etter at nasjonale veiledere i på plass.
2. Kommunedirektøren ser til at regelverk og rutiner oppdateres og samles i kvalitetssystemet Compilo.
3. Kommunedirektøren ser til at det gjennomføres brukerundersøkelser for brukere av psykiske helsetjenester.
4. Kommunedirektøren orienterer kontrollutvalget skriftlig om status for arbeidet med ovenstående punkter innen 1. november 2024.

Status i kommunens arbeid per 31.10.24.:

Spørsmål 1:

Arbeidet med å revidere «Temaplan for Ruspolitikk og psykiske helse» har startet opp nå i høst, etter fremlegg av nye sentrale føringer. Det utarbeides nå et mandat for oppdraget med å utarbeide en ny temaplan for ruspolitikk og psykisk helse i Levanger kommune. Mandatet skal ligge til grunn for arbeidet med den nye temaplanen. I forbindelse med arbeidet vil det bli sett til tidligere vedtatte planer i kommunen, det lokale utfordringsbildet på området og nasjonale satsninger slik som St.melding 5 (2024–2025) - Trygghet, fellesskap

og verdighet. Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet Del I – en ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling, som ble lansert 15.10.24

Arbeidet med planen organiseres slik:

Prosjekteier: Kommunalsjef helse og oppvekst

Prosjektleder: Enhetsleder helsefremming

Styringsgruppe:

Elin Lersveen, enhetsleder bolig og mestring

Einar Hindenes, enhetsleder hjemmetjenester og institusjonstjenester

Jørgen Løvlie, politikontakt

Anne-Ruth Jangaard, prosjektleder

Grete Jacobsen, kommunalsjef

Arbeidsgruppe:

Lars Kverkild, enhetsleder helsefremming

Gro Teodorsen, avdelingsleder rus og psykiatri

Jan Gunnar Johnsen, enhetsleder BAFA

Anette Tiller Skjervø, SLT

Rolf Inge Elvbakken, avdelingsleder eplehagen

Jon Reinertsen, forvaltning

Anne Guri Solem, saksbehandler rus og psykiatri

Laila Munkvold, HTV Fagforbundet

Berit Østborg, erfaringskonsulent

Det er mål om å ha en temaplan ferdig behandlet høst 2025.

Spørsmål 2:

Alle rutiner, retningslinjer og planer legges fortløpende ut i dokumentbiblioteket i Compilo, når disse revideres eller det utarbeides nye. Det er dokumentansvarlig som har ansvar for å få godkjent og publisert nye versjoner, etter hvert som disse er klar til å tas i bruk i organisasjonen. Disse legges så på «leselisten» i Compilo til de ansatte eller ledere som skal forholde seg til disse.

Spørsmål 3:

Det har ikke vært gjennomført slike brukerundersøkelser tidligere i kommunen vår pga. det ikke har vært et godt verktøy for å kunne gjennomføre dette på en systematisk måte. Det arbeides nå med å utvikle et slik verktøy i regi av KORUS.

Brukererfaringsundersøkelsen, KORUS kartlegger hvordan personer med rusmiddelproblemer i hele Norge opplever de kommunale tjenestene de mottar. Svarene fra undersøkelsen bidrar til bedre tjenester. Brukererfaringsundersøkelsen ble opprettet for å sikre reell brukermedvirkning i utformingen av tjenestetilbudet. Undersøkelsen er blitt gjennomført hvert andre år siden 2017. Her spørres brukerne om en rekke tema knyttet til hvordan de opplever hjelpen de får fra kommunen. Det foregår nå et nasjonalt arbeid der målet er at denne undersøkelsen også skal omfatte brukere av de kommunale tjenestene innenfor psykisk helseområdet. Levanger kommune er representert i dette arbeidet ved avdelingsleder for Psykiske helse og rus. Det vil være formålstjenlig fortsette å bidra inn i dette arbeidet og ikke starte et lokalt arbeid for å utvikle en egen undersøkelse.

Ved ønske om mer informasjon om arbeidet, så kan dette gis muntlig i møte med kontrollutvalget.

Med hilsen

Grete Synnøve Jacobsen
kommunalsjef helse og oppvekst

Dette dokumentet er elektronisk og inneholder derfor ikke signatur

Kopi til:

Lars Johan Kverkild

Peter Ardon

Avklaring av spørsmål om forvaltningsrevisjon om oppfølging av kommunestyrets vedtak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

49/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 22/200 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering. Saken anses dermed avsluttet.

Vedlegg

Melding om politisk vedtak - Kommunestyrets behandling sak 43/24

Saksopplysninger

Som følge av interpellasjon i kommunestyret i sak 20/20 skulle det vært gjennomført en forvaltningsrevisjon av spørsmålet om saker av vesentlig økonomisk betydning er tilstrekkelig utredet før kommunestyrets behandling, samt en undersøkelse av utviklingen av enhetskostnadene knyttet til institusjonsplasser i Levanger kommune fra før omstillingene innen Helse og velferd i 2014 og fram til dags dato. Bestillingene ble sendt revisjonene, men ved en inkurie ble de ikke gjennomført.

Kontrollutvalget behandlet spørsmålet om forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen nå likevel skulle gjennomføres i sitt møte den 18. juni 2024, i sak 31/24. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak:

“Kontrollutvalget innstiller på følgende vedtak i kommunestyret:

På grunn av at det nå har gått lang tid, ønsker ikke kommunestyret å bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen.

Dersom pkt 1 ikke vedtas, vil kontrollutvalget bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen i tråd med de framlagte prosjektplanene. Undersøkelsen leveres sekretariatet 03.01.2025, med en tidsbruk på inntil 70 timer. Forvaltningsrevisjonen leveres sekretariatet 31.01.2025, med en tidsbruk på inntil 250 timer.”

Kommunestyret behandlet saken i sitt møte den 18. september 2024 i sak 43/24.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling enstemmig.

Vurdering og konklusjon

Kommunestyrets vedtak er å forstå slik at det avslutter saken, jf. første setning, både for forvaltningsrevisjonens del og undersøkelsens del. Dvs. at den skrinlegges pga. den tid som nå har gått.

Behandling:

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
43/24	18.09.2024	Kommunestyret

Forvaltningsrevisjon og undersøkelse som oppfølging av kommunestyrets vedtak

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

På grunn av at det nå har gått lang tid, ønsker ikke kommunestyret å bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen.

Dersom pkt 1 ikke vedtas, vil kontrollutvalget bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen i tråd med de framlagte prosjektplanene. Undersøkelsen leveres sekretariatet 03.01.2025, med en tidsbruk på inntil 70 timer. Forvaltningsrevisjonen leveres sekretariatet 31.01.2025, med en tidsbruk på inntil 250 timer.

Kommunestyrets behandling av sak 43/2024 i møte den 18.09.2024:

Behandling

Avstemning:

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

På grunn av at det nå har gått lang tid, ønsker ikke kommunestyret å bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen.

Dersom pkt 1 ikke vedtas, vil kontrollutvalget bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen i tråd med de framlagte prosjektplanene. Undersøkelsen leveres sekretariatet 03.01.2025, med en tidsbruk på inntil 70 timer. Forvaltningsrevisjonen leveres sekretariatet 31.01.2025, med en tidsbruk på inntil 250 timer.

For forslaget stemte 35: Anne Grete Krogstad (AP), Ingebjørg Roel Bye (AP), Johannes Hembre-Ingul (AP), Marit Klara Dypdal Kverkild (AP), Olav Dehli (AP), Per Aunan (AP), Siri Marie Øvrum Nesgård (AP), Stig Ove Sommervoll (AP), Tone Wanderås (AP), Vegard Austmo (AP), Janne K. J. Larsen (FrP), Mats Henriksen (FrP), Andreas Jenssen Hjelmstad (H), Ivar Haarstad (H), Knut-Erik Henrikø (H), Lars Erik Ertsås (H), Nina Bakken Bye (H), Terje Lund (H), Ivar Rausand (INP), Nina Groven (KrF), Sigurd Flø Gustad (KrF), Espen Wigen (MDG), Asgeir Persøy (PENSJ), Lars Einar Karlsen (R), Anita Ravlo Sand (SP), Dagrun Myhr (SP), Elise Brattgjerd Brenne (SP), Frode Lund (SP), Harald Asbjørn Lein (SP), Merete Bøhn-Flatås (SP), Randi Haugskott (SP), Gunnar Løvås (SV), Jostein Trøite (SV), Siv Gjertrud Skjerve Bjøru (SV), Oddgeir Hagen (V)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak:

På grunn av at det nå har gått lang tid, ønsker ikke kommunestyret å bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen.

Dersom pkt 1 ikke vedtas, vil kontrollutvalget bestille forvaltningsrevisjonen og undersøkelsen i tråd med de framlagte prosjektplanene. Undersøkelsen leveres sekretariatet 03.01.2025, med en tidsbruk på inntil 70 timer. Forvaltningsrevisjonen leveres sekretariatet 31.01.2025, med en tidsbruk på inntil 250 timer.

Vedlegg

- 1 Særutskrift kontrollutvalgets sak 31/24
- 2 Prosjektplan utvikling enhetskostnader
- 3 Prosjektplan saksutredning økonomi
- 4 Særutskrift sak 47/22
- 5 Særutskrift sak 40/22
- 6 Oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 20/20 - Bestilling av forvaltningsrevisjon
- 7 Utskrift Kommunestyret sak 70/22
- 8 Saksprotokoll kommunestyre 29.4.20, Interpellasjon sak FO 20/2020

Relevante lenker

Det vises til vedlagte dokumenter.

Årsplan for kontrollutvalget 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

50/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/357 - 20

Forslag til vedtak

1. Årsplan for 2025 godkjennes.

Ordinære møter i kontrollutvalget i 2025 fastsettes slik:

Tirsdag 21. januar

Tirsdag 11. mars

Tirsdag 6. mai

Tirsdag 24. juni

Tirsdag 9. september

Tirsdag 18. november

Møtene starter kl. 09.00, og gjennomføres som hovedregel på Rådhuset

2. Årsplanen sendes kommunestyret til behandling, som orienteringssak.

Vedlegg

Årsplan for Levanger 2025 - utkast

Saksopplysninger

Kontrollutvalget må ta stilling til hvordan de ønsker å arbeide med sitt område. For å systematisere og målrette kontrollutvalgets arbeid så har sekretariatet utarbeidet en årsplan som viser hvilken strategi kontrollutvalget har for gjennomføringen av egenkontrollen. Arbeidet er lagt opp på samme måte som for 2024.

Ut over planlagte aktiviteter er det løpende vurderinger på behov for orienteringer, behandling av henvendelser og lignende. Hensikten med årsplanen er at kontrollutvalget kan synliggjøre overfor kommunestyret og administrasjonen hvordan det planlegger å utføre sitt arbeid.

Forventningsavklaring og rolleforståelse er viktig for en god samhandling mellom aktørene. Årsplanen inneholder en plan for når møtene i kontrollutvalget kan gjennomføres. Levanger kommune har en ramme på seks ordinære møter i året. Kontrollutvalget må ta stilling møtedager og møtetidspunkt. Møter i kontrollutvalget holdes på de tidspunkt som er vedtatt av kontrollutvalget selv. Det kan også gjennomføres møte når kontrollutvalgets leder finner det påkrevd, eller når minst 1/3 av medlemmene krever det.

Sekretariatet har foreslått fire møter i første halvår, og to i andre halvår, som tidligere praksis. Kontrollutvalgets møter har i 2024 vært holdt i Rådhuset. Møtene har vært holdt på dagtid, tirsdager. Dette foreslås videreført. Det samme gjelder møtestart, kl.09.00.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsplan 2025

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Innledning.....	3
1. Kontrollutvalgets virksomhet	1
1.1 Møter i kontrollutvalget.....	1
1.2 Budsjett for kontrollarbeidet	1
1.3 Opplæring og faglig samarbeid	1
1.4 Kontrollutvalgets sekretariat	1
1.5 Revisjonen	1
2. Kontrollutvalgets planlagte aktivitet.....	2
2.1 Regnskapsrevisjon.....	2
2.2 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller	2
3. Andre aktiviteter	3
3.1. Generell kontroll	3
3.2. Henvendelser	3
3.3. Oppfølging av vedtak.....	3
3.4. Oppfølging av eierskap	3
3.5. Virksomhetsbesøk	3
3.6. Samordning av kommunal egenkontroll og statlige tilsyn.....	3
4. Samarbeidet med kommunestyret	3
5. Kontrollutvalgets møteplan for 2025	4
Møteplan	5

Innledning

Kommunene er samfunnets viktigste velferdsprodusenter og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører behov for utstrakt styring og kontroll. Egenkontrollen er et viktig element i det lokale folkestyret, og skal bidra til å styrke allmenhetens tillit til forvaltningen i tillegg til å bidra til at kommunen når de mål som er satt.

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. Arbeidet styres av kommuneloven samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

God dialog og informasjonsutveksling er sentralt for å lykkes med samspillet mellom kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalget ønsker med dette å legge til rette for god og åpen dialog som skaper en gjensidig forståelse for gjennomføringen av oppgavene. Det er også viktig å tydeliggjøre den klare ansvars- og oppgavefordelingen mellom kontrollutvalget, sekretariatet, administrasjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets oppgaver er omfattende, og knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til kontroll med revisjonens arbeid og kommunale selskap. Dette innebærer å iverksette forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser i kommunen, samt påse at kommunens regnskap blir betryggende revidert.

En årsplan er derfor et av kontrollutvalgets viktigste styringsdokumenter for å planlegge en god og riktig egenkontroll som er tilpasset kontrollutvalgets ressurser.

1. Kontrollutvalgets virksomhet

1.1 Møter i kontrollutvalget

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Kommunedirektøren har ikke møte- eller talerett, men blir innkalt for å orientere utvalget ved behov.

Kontrollutvalget skal ha 6 møter i 2025, se kontrollutvalgets møteplan for 2025 i kapittel 3.

Kontrollutvalgets reglement sier at møter kan holdes som fjernmøter, i spesielle tilfeller.

1.2 Budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Det er bare kommunestyret som kan gjøre endringer i rammene for kontrollutvalgets arbeid.

For at forslaget vil foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter, så behandler kontrollutvalget denne saken i sitt første møte etter sommeren.

1.3 Opplæring og faglig samarbeid

For å sikre at utvalget får en god rolleforståelse og innsikt i oppgaven, kan kontrollutvalget delta på ulike samlinger.

1.4 Kontrollutvalgets sekretariat

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kommunen er eier i Konsek Trøndelag IKS og får sine sekretariatstjenester derfra. Sekretariatet leverer 362 timer per år.

Timebudsjettet inkluderer møtevirksomhet, reisetid og saksforberedelser samt koordinering ved statlig tilsyn. Timeleveransen skal i løpet av en fireårsperiode omtrent tilsvare budsjettet.

1.5 Revisjonen

Revisjonen er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kommunen er eier i revisjon Midt-Norge SA, som leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser.

2. Kontrollutvalgets planlagte aktivitet

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av loven, god kommunal revisjonsskikk og engasjementsbrevet fra kommunens revisor.

Kontrollutvalget vil følge Forum for kontroll og tilsyn sin veileder for å sikre at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kommunens skal uttale seg om kommunestyret kan godkjenne kommunens årsregnskap, og årsberetning. Uttalelsen bygger på kommunens årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetningen og eventuelle nummererte brev. Den skal følge behandlingen av årsregnskapet i formannskapet og kommunestyret.

Kommunens revisor skriver nummerte brev for å gjøre kontrollutvalget oppmerksom på spesielle forhold. Kontrollutvalget ser til at dette blir fulgt opp.

2.2 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens administrasjon og av selskapene som kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget skal også påse at det gjennomføres eierskapskontroller i selskaper som kommunen har eierinteresser i. Det innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

I 2024 vedtok kommunestyret en plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. I 2025 vil kontrollutvalget det bestille forvaltningsrevisjon i henhold til planen.

Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret hvordan anbefalingene i rapporten bør følges opp. Utvalget vil se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er fattet av kommunestyret etter forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

3. Andre aktiviteter

3.1. Generell kontroll

Kontrollutvalget fører kontroll med forvaltningen, dvs kommunedirektøren og administrasjonen, på vegne av kommunestyret. Kommunestyret kan bestille saker og prosjekter som det ønsker at kontrollutvalget skal følge spesielt opp.

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjøres oftest ved orienteringer fra kommunedirektøren. Behovet for slike orienteringer vurderes fortløpende.

3.2. Henvendelser

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum og avgjør selv om den enkelte henvendelsen er relevant. Kontrollutvalget tar stilling til hvordan henvendelsen skal følges opp.

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan. Det har ikke avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker.

3.3. Oppfølging av vedtak

Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrets vedtak som er resultatet av kontrollutvalgets arbeid.

3.4. Oppfølging av eierskap

Kontrollutvalget vil gjennom året jobbe med å få en bedre løpende oversikt over hvordan kommunen ivaretar sitt ansvar som eier i ulike selskap.

3.5. Virksomhetsbesøk

For å bli bedre kjent med kommunen og kommunens selskaper kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Utvalget kan også besøke kommunale foretak og selskap. Besøkene skal også bidra til at kontrollutvalget blir kjent for ansatte. Kontrollutvalget planlegger å gjennomføre et besøk i 2025.

3.6. Samordning av kommunal egenkontroll og statlige tilsyn

Forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn skal ses i sammenheng. Begge deler har et formål om å bidra til læring og forbedring. Sekretariatet vil legge fram tilsynsrapporter fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsorganer.

4. Samarbeidet med kommunestyret

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. I saker som krever beslutning innstiller kontrollutvalget til kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer om sin aktivitet direkte til kommunestyret, og det gjøres i hovedsak slik:

- Forvaltningsrevisjonsrapporter og rapporter etter eierskapskontroller oversendes fortløpende.
- Årsrapporten gjenspeiler kontrollutvalgets samlede aktiviteter. Rapporten for 2024 behandles i januar i 2025, og oversendes deretter til kommunestyret.
- Årsplan for 2025 sendes kommunestyret til orientering slik at kommunestyret er kjent med hvordan kontrollutvalget planlegger å gjennomføre sin aktivitet.
- Viktige saker og forespørsler oversendes fortløpende.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Lederen kan overlate møte- og taleretten til et av de andre medlemmene i kontrollutvalget.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette å informere om kontrollarbeidet, blant annet gjennom hjemmesiden til sekretariatet – www.konsek.no. Her er saksdokumentene lett tilgjengelige.

5. Kontrollutvalgets møteplan for 2025

Den vedlagte møteplanen gir en oversikt over behandlingen av faste saker.

Kontrollutvalget kan endre planen ved behov.

Møteplan

Aktiviteter		21.jan	11.mar	6.mai	24. juni	9. sept	18.nov.
Påse betryggende revidering	Uavhengighetserklæring,andel, kvalitetskontroll						x
	Revisjonsstrategi, plan for forenklet etterlevelseskonsroll						x
	Revisjonsberetning og årsoppgjørnotat			x			
	Forenklet etterlevelseskonsroll					x	
Årsmelding/årsregnskap kommune	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning			x			
Aktiviteter i kontrollutvalget	Bestille forvaltningsrevisjon			x			
	Årsmelding fra kontrollutvalget	x					
	Budsjettkontroll				x		
	Budsjett for kontrollutvalget					x	
	Årsplan- og møteplan						x
	Virksomhetsbesøk		Plan		Besøk		
Opplæring		x	x	x	x	x	x

Kurs

KU-konferansen NKRF: 29 – 30. januar
 Fagkonferansen FKT: 4. - 5. juni
 Samling Konsek: 13.nov
 Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 3 15. – 16. oktober

Utsettelse - kommunedirektørens tilbakemelding

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

51/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 22/97 - 8

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget gir utsettelse av fristen for kommunedirektørens tilbakemelding til kontrollutvalget, som var den 1. november 2024
2. Ny frist for skriftlig tilbakemelding settes til 10. januar 2025, med muntlig orientering i første møte i kontrollutvalget etter 10. januar 2025

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet den 2. april 2024 rapport fra forvaltningsrevisjon Internkontroll. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak, i sak 9/24:

"Kontrollutvalget innstiller på at kommunestyret fatter følgende vedtak:

1. Kommunedirektøren setter av mer tid i ledergruppa til å tydeliggjøre, bygge og implementere rammene for internkontrollsystemet.
2. Kommunedirektøren fortsetter implementeringen av internkontrollsystemet. I dette ligger det at;
 - Rutineverket (kvalitetssystemet) må bygges ut, og benyttes av hele organisasjonen.
 - Risikovurderinger av hovedprosessene skal utarbeides, og settes i system.
3. Kommunalsjefenes myndighet tydeliggjøres, fortrinnsvis gjennom tydelig delegering fra kommunedirektøren.
4. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til kontrollutvalget innen 1. november 2024."

Kommunestyret behandlet saken den 19. juni 2024, sak 29/2024, og vedtok kontrollutvalgets forslag til innstilling, med endring, samt tilleggsforslag i punkt 5:

- "1. Kommunedirektøren setter av nok tid i ledergruppa til å tydeliggjøre, bygge og implementere rammene for internkontrollsystemet.
2. Kommunedirektøren fortsetter implementeringen av internkontrollsystemet. I dette ligger det at;
 - Rutineverket (kvalitetssystemet) må bygges ut, og benyttes av hele organisasjonen.
 - Risikovurderinger av hovedprosessene skal utarbeides, og settes i system.
3. Kommunalsjefenes myndighet tydeliggjøres, fortrinnsvis gjennom tydelig delegering fra kommunedirektøren.
4. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til kontrollutvalget innen 1. november 2024.
5. Rapporten fra kommunerevisjonen oversendes til arbeidsgruppa som ser på økonomi- og delegasjonsreglementet til Levanger kommune, og anbefalingene fra kommunerevisjonen tas med i arbeidet med forslaget til nytt delegasjonsreglement som skal utarbeides og behandles i kommunestyret høsten 2024."

Ved e-post den 14. oktober 2024 bar kommunedirektøren om utsettelse av fristen for tilbakemelding til kontrollutvalget. Begrunnelsen er:

"Bakgrunnen for dette er at arbeidet med budsjett/økonomiplan og gevinstrealiseringsprogrammet «Gevinst 24/7» har tatt all vår kapasitet de siste måneder.

Det er i perioden mai – oktober jobbet med utarbeidelsen av nytt økonomireglement og delegeringsreglement, i tillegg jobbes det parallelt med investeringsreglement. Det er også

jobbet med oppfølging og tiltak etter tilsyn fra Datatilsynet. Det er dermed mulig å gi en statusoppdatering rundt arbeidet med dette, men fra vår side kunne det ha vært mer hensiktsmessig å utsette tilbakemeldingen til KU likevel, slik at vi får litt mer tid på oss til å jobbe med alle oppdragene som ble gitt i ovennevnte vedtak."

Spørsmålet om utsettelse ble forelagt leder av kontrollutvalget den 14. oktober. 2024. Tilbakemelding til kommunedirektøren var at saken settes opp for formell behandling av henvendelsen om utsettelse i kontrollutvalget. Det innebærer at det ikke forventes noen tilbakemelding innen 1. november 2024.

Vurdering

For å få en formell behandling av utsettelses spørsmålet settes saken på saklista. Det foreslås at utvalget aksepterer at det ikke gis noen tilbakemelding til 1. november, slik at saken kunne vært behandlet i møtet 12. november. Videre foreslås det at ny frist for skriftlig tilbakemelding settes til 10. januar 2025. Hvis årsplanen for 2025 vedtas som foreslått kan saken behandles i utvalgets første møte i 2025, i januar. Alternativt gis det en lengre frist, med behandling i det andre møtet i 2025, foreslått til mars 2025.

Bestilling av forvaltningsrevisjon - økonomisk bærekraft

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

52/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/578 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon av området økonomisk bærekraft.
2. Revisjonen legger fram forslag til prosjektplan, med antatt ressursbruk og levering av ferdig rapport, til kontrollutvalgets neste møte, dvs. det første i 2025.

Saksopplysninger

En av kontrollutvalgets oppgaver er å se til at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er en systematisk vurdering av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. I løpet av det første året etter valget, skal det vedtas en plan for hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller på de kommende fire årene.

Det er Revisjon Midt-Norge SA som gjennomfører både forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller for Levanger kommune. Det er revisjonen som holder oversikt over kommunens bruk av revisjonsressursen. Levanger kommune har per i dag en forvaltningsrevisjon under arbeid: Levanger Arena KF og Levanger Camping drift AS. Rapporten skal leveres sekretariatet innen 1. desember 2024.

Kommunestyret vedtok den 18. september 2024, sak 44/2024 kontrollutvalgets innstilling til plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller for perioden 2024-2028. I planen for forvaltningsrevisjoner er området økonomisk bærekraft prioritert som nr. 1.

Fra planen gjengis:

"Kommuneloven stiller krav om at kommuner forvalter økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde en stabil tjenesteproduksjon over tid.

Eksempler på problemstillinger:

- Er kommunens budsjetter realistiske sammenlignet med den demografiske utviklingen?
- Har kommunen etablert gode rutiner for økonomistyringen?
- Er administrasjonens planlegging, rapportering og oppfølging tilfredsstillende ut fra behovet for økonomisk styringsinformasjon?"

Som et grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon, har Revisjon Midt-Norge SA utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering. I denne er området økonomisk bærekraft vurdert til "høy risiko". I vurderingen heter det:

"Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi betyr at kommunen må evne å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond i forhold til inntektene. De tre indikatorene viser at Levanger kommune ikke tilfredsstiller betingelsene for en økonomisk bærekraftig utvikling. Dersom økonomistyringen fortsetter i samme retning, må kommunen før eller siden foreta kraftige kutt i bevilgningene til tjenesteproduksjon. En høy lånegjeld øker i tillegg risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser. Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre øker dersom det

ikke er fastsatt tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles."

Vurdering

Det bør bestilles en forvaltningsrevisjon nå. Det er slik sekretariatet ser det, ikke noe som gjør at en bør velge noe annet område enn det som er prioritert som nr 1. i planen.

Sekretariatet foreslår derfor at det bestilles en forvaltningsrevisjon for området økonomisk bærekraft. Kontrollutvalget kan under sin behandling spisse sin bestilling til revisjonen.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

53/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/451 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar sakene til orientering.

Vedlegg

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Fordeling av skjønnsmidler 2024-2025

Pressens offentlighetsutvalg har undersøkt bruken av politikerportaler i norske kommuner

Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

- NKRF - 10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser
- Statsforvalteren i Trøndelag - Fordeling av skjønnsmidler 2024-2025
- FKT - Pressens offentlighetsutvalg har undersøkt bruken av politikerportalen i norske kommuner
- Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt
- Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Publisert på NKRF sin nettside 02.10.2024

Telemarksforskning har, på oppdrag fra KS FoU, utredet status for folkevalgtes involvering i kommunale budsjett- og økonomiplanprosesser.

Rapporten belyser spørsmål som: Hvordan kan budsjettprosesser legges opp for å sikre bred deltakelse, bedre eierskap og engasjement? Hvordan sikre større lokalpolitisk handlingsrom og innflytelse?

Utredningen baserer seg på en spørreundersøkelse til alle kommunestyrerepresentanter og kommunedirektører i et representativt utvalg av landets kommuner (125 av 357). Videre er det gjennomført intervjuer i seks utvalgte casekommuner med varierende deltakelse og tilfredshet med budsjett- og økonomiplanprosesser.

Blant kommunestyrerepresentantene er det et klart flertall (64 prosent) som mener at det hadde vært en fordel om politikerne hadde hatt sterkere styring med budsjettprosessene.

En betydelig andel (40 prosent) mener også at de ikke har god anledning til å legge føringer for arbeidet med årsbudsjettet i sin kommune.

Et generelt funn er at politikerne ønsker et forutsigbart årshjul for behandling av budsjettsaker. Det inkluderer gode rutiner for oppfølging av budsjettarbeidet gjennom året, og at det er satt av nok tid til behandling av budsjett- og økonomisaker.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene. Tidlig involvering av politikerne gir muligheter for å gi føringer og komme med innspill underveis i prosessene. De som er involvert i budsjettprosessene i første og andre kvartal, er mer fornøyd med budsjettprosessene enn de som blir involvert senere.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene.

Det er også verdt å merke seg at tilfredsheten med budsjettprosessene er stor i de kommunene hvor kommunestyrerepresentantene opplever at kommuneplanen gir gode føringer for arbeidet med både økonomiplan og årsbudsjett. Dette indikerer at disse kommunene har helhetlige, strategiske prosesser som ramme for arbeid med økonomiplaner og budsjetter. Mye tyder også på at gode budsjettprosesser gir grunnlag for bedre økonomisk styring av kommunen, større sannsynlighet for bedre økonomisk resultat og at man dermed også har lettere for å identifisere og skape et økonomisk handlingsrom.

Rundt 80 prosent av kommunestyrerepresentantene peker på et behov for bedre opplæring knyttet til budsjett- og økonomiplanprosesser. Spesielt for nye som kommer inn i politikken, er det behov for grunnleggende opplæring i kommunal økonomi og styring, kommunale ansvarsområder, rolleavklaring mellom politikk og administrasjon, hvordan prosesser bør foregå og hvordan politikerne og administrasjon kan samhandle godt.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Telemarksforskning anbefaler at de involverte gjennom folkevalgtprogrammet synliggjør gode grep og eksempler for å lykkes med budsjettprosessene. Det viktigste er sannsynligvis at budsjettprosessene blir lagt opp på en slik måte at kommunestyrerepresentantene har god dialog med administrasjonen, at de involverte er enig om hvilke prosesser som skal gjennomføres, og hva som er formålet med ulike aktiviteter og møtepunkter gjennom året. Det innebærer at politikerne må involveres tidlig i prosessen, noe som gir mer forutsigbarhet for budsjettprosessene.

- **Se også opptak av KS-webinaret:** [Folkevalgte trenger mer kunnskap og tidligere involvering i budsjettplanprosessen](#) (YouTube - starter i nytt vindu)

Rapporten gir **10 anbefalinger** for å sikre gode budsjettprosesser og politisk styring og eierskap til prosessene:

1. Sørg for tidlig medvirkning i prosessen
2. Utarbeid et årshjul for politisk behandling av budsjett- og økonomisaker
3. Sørg for en tydelig avklaring av hva som er administrasjonenes og politikernes roller og oppgaver, og hvordan man ønsker at samhandlingen skal foregå
4. Avklar hvordan økonomisk rammestyring skal foregå politisk, og hva slags rapporteringsrutiner man skal ha for å følge opp budsjettet gjennom året
5. Sørg for oppdaterte kommunale planer, og synliggjør hvordan årsbudsjettet understøtter viktige føringer i kommunens planverk
6. Arranger en dialogkonferanse innen utgangen av april for å skape en omforent forståelse av kommunens utfordringsbilde
7. Kombiner gjerne dialogkonferanse med folkevalgtopplæring om et relevant tema
8. Arranger en rammekonferanse i juni i etterkant av at kommuneproposisjonen og revidert statsbudsjett er lagt fram
9. Avklar budsjettrelaterte saker med formannskapet ut over høsten i forkant av at kommunedirektøren offentliggjør og legger fram sitt salderte budsjett
10. Kommunens administrasjon bør stille kompetanse og ressurser til rådighet for å gi faglig støtte i partigruppenes behandling av kommunedirektørens budsjettforslag

Videre peker rapporten på konkrete opplæringsbehov og anbefalinger knyttet til det.

Kilde: Telemarksforskning

<https://www.telemarksforskning.no/10-anbefalinger-til-folkevalgtes-involvering-i-kommunale-budsjettprosesser/>

Fordeling av skjønnsmidler for 2024 og 2025

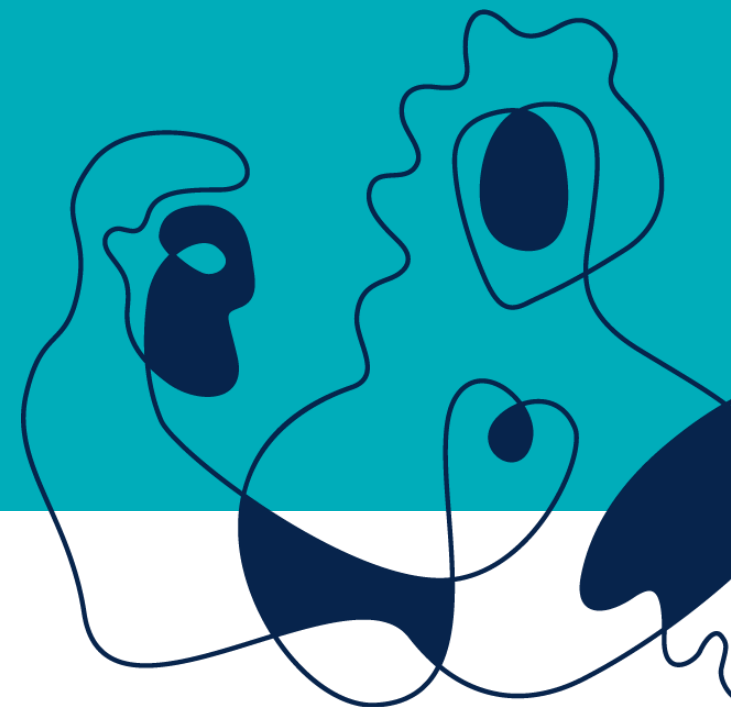
Statsbudsjettmøte for Trøndelag

8. oktober 2024

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Skjønnsmidler

Fange opp forhold som ikke blir godt nok ivare tatt i inntektssystemet og gjennom andre faste tilskuddsordninger

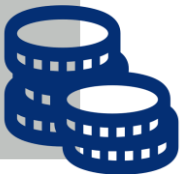
Bidra til fornying og utvikling av kommunene

- Fordeles og følges opp av Statsforvalterne
- Dialog med kommunene
- Ramme for Trøndelag i 2025: 93,6 mill. kr

Kompensasjonsskjønn

Utgiftskrevende forhold

- Særskilte forhold i fylket og enkeltkommuner
- Uforutsett hendelser

Prosjektskjønn

Fornyning og utvikling

- Fellesløft (fellestiltak)
- Innovasjon i enkeltkommuner og samarbeid

Fornyings- og innovasjonsmidler

- Stimulere til fornying og innovasjon
- Prøve ut nye løsninger
- Alle kommunens 4 roller (ikke næring)
- Enkeltkommuner, i samarbeid og eventuelt også med eksterne
- Fellesløft – prioriterte områder
- Tildeler til 34 prosjekter – til sammen 48 mill. kr.

Innovasjon gjennom digitalisering

- Eksisterende:**
- Helseplatt-formen
 - Digi Trøndelag

Kompetanseløft gjennom nettverk

- Eksisterende:**
- Plan, GIS og kommune-økonomi
 - Klima og miljø
 - Skole og oppvekst

Forebygge og motivere ungt utenforskap

- Bidra til god oppvekst i Trøndelag
- Legg til rette for større deltakelse i arbeidsliv, skole og samfunn
- Tidligere 3-årig prosjekt gjennom KS Trøndelag

Bærekraftige tjenester og forvaltning

- Demografisk utvikling
- Kompetanse og kapasitet
- Helhetlig planlegging
- Tverrsektorielt
- Interkommunalt
- Bærekraftsmål
- ...også miljø- og klimaforvaltning

Vurdering

Kriterier

- Innovasjonsverdi
- Relevans og nytteverdi
- Prosjektkvalitet
- Overføringsverdi

Andre forhold som kan vektlegges

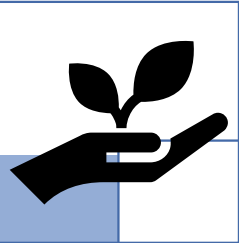
- FNs bærekraftsmål
- Helhetlig og strukturert samarbeid
- Historikk og helhetlig fordeling

Prosjektene vurderes av våre fagavdelinger og samordnes av samordningsseksjonen

Prosjektskjønn 2025, inkl. fellesløft

Innovasjon i enkelt-kommuner/samarbeid

- Stimulere til fornying og innovasjon - prøve ut nye løsninger
- Egne retningslinjer
- Søknad (21.06)
- Rapportering (01.06)
- «Score» på Innovasjonsverdi, relevans, prosjektkvalitet og overføringsverdi
- Lærings- og erfaringsutveksling

Område	Antall søknader	Søknads-beløp <i>i tusen kr</i>	Antall tildelt	Tildelt beløp <i>i tusen kr</i>
Hele kommunen	26	36 728	12	13 010
Helse og omsorg	26	41 401	12	16 250
Klima og miljø	1	2 650	1	900
Oppvekst og velferd	18	44 465	9	17 640
2024	77	97 768	36	48 000
SUM	71	123 952	34	48 075

Tildeling prosjektskjønn 2025

Søker	Antall innvilget	Innvilgende prosjekter	Tildelt beløp (i tusen kr)
Frøya	2	Bedre samhandling barn og unge Helsefelleskapet (felles søndre) (1 000), Brukerstyrt evaluering (500)	1 500
Grong	1	Felles legetjeneste for Indre Namdal	800
Heim	3	Bærekraftstanken (320) , Regionalt beredskap (1 000), Strategisk kompetansesamarbeid (1 200). Alle er regionvise prosjekter	2 520
Hitra	2	Sykepleieklinnikk (1 000), Utvikling av boformer med sosial bærekraft (900)	1 900
Inderøy	1	Ungdomsløftet Inderøy ungdomsskole	1 100
Indre Fosen	1	Brukerstyrt evaluering (i samarbeid med Frøya)	675
Levanger	2	Familie og nettverkstiltak for ungdomsfamilier (1 450), Helhetlig ressursforvaltning (1 500)	2 950
Lierne	1	Utviklingsmiljø Indre Namdal (utbetales 2025-midler, men opprinnelig søknad for 2024)	890
Malvik	2	Mestringskurs ungdom (240), Vanndirektivet (flere kommuner 900)	1 140
Namsos	1	Mulighetsstudie brannsamarbeid (felles),	1 100
Nærøysund		Helsefelleskapet Nordre – vises til egne samhandlingsmidler	
Oppdal	1	Utvikling av tjenestetilbud barn og unge	960
Orkland	1	Best på pårørenderollen	1 000
Røros	1	Ungt utenforskap	540
Rindal	1	Tørn	450
Steinkjer	1	Omstilling og innovasjon	700
Stjørdal	2	Digi Trøndelag (felles) (2 200) , Medarbeiderdrevet innføring av Copilot (1000) Værnes	3 200
Trondheim	8	Eget ark.	20 600
Verdal	3	Omsorgspakken (barnevern felles 3 250), Ombruksprosjektet (1 100) og Helhetlig oppvekst (1 100)	5 450
Ørland	1	Ungt utenforskap	600
Totalsum			48 075

Felles tildelingsbrev med forutsetninger kommer i oktober

Prosjektskjønn 2025 Trondheim

Innvilgende prosjekter	Tildelt beløp (i tusen kr)
Flere fagarbeidere og flere unge i jobb i Trondheim kommune	2 500
Overganger - samordnet støtte	2 000
Ungt løft Trondheim	5 000
Samskaping i kommunal sektor: Implikasjoner for politiske og administrative ledelsesprosesser (SAMVERDI)	1 400
Framtidsrettede næringsarealer i Trondheimsregionen – Plan (flere kommuner)	800
Fritidsguide	900
Interkommunal Digital hjemmeoppfølging med HelsaMi <i>(se kommentar)</i>	
Forenklet og tilgjengelig - En forenklet forvaltningsmodell for kommunen	
Helseplattformen (felles)	8 000
Totalsum	20 600

Trondheim kommune kan omdisponere ubrukte midler fra et tidligere «Plattform for kompetanse og skalering E-helse til » prosjektet Interkommunal digital hjemmeoppfølging og "Forenklet og tilgjengelig».

Skjønnsramme 2025 - sum per kommune og forhold datert 09.10.24

K-nr.	Kommunenavn	Særskilte forhold for kommunene samlet				Særskilte forhold i enkeltkommuner	Uforutsette forhold Tilbakeholdt	Prosjektskjønn inkl. søknadsbaserte fellesløft	Andre fellesløft Tilbakeholdt	SUM tildelt	Tildelt grønt hefte/særskilt Utbetalt over 10 terminer/ særskilt	Utbetaling Termin 10 per 08.10.24
		Ressurskrevende tjenester	Minoritets-språklige elever	Flerårig befolknings-nedgang	Barnevern Tilbakeholdt							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5001	Trondheim	970 000	1 390 000	-	-	-	-	20 600 000	-	22 960 000	2 360 000	20 600 000
5006	Steinkjer			-	-	-	-	700 000	-	700 000	-	700 000
5007	Namsos	940 000	-	-	-	-	-	1 100 000	-	2 040 000	940 000	1 100 000
5014	Frøya	-	-	-	-	-	-	1 500 000	-	1 500 000	-	1 500 000
5020	Osen	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5021	Oppdal		-	-	-	-	-	960 000	-	960 000	-	960 000
5022	Rennebu	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5025	Røros	-	-	-	-	1 150 000	-	540 000	-	1 690 000	1 150 000	540 000
5026	Holtålen	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5027	Midtre Gauldal	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5028	Melhus	830 000	520 000	-	-	-	-		-	1 350 000	1 350 000	-
5029	Skaun	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5031	Malvik		190 000	-	-	-	-	1 140 000	-	1 330 000	190 000	1 140 000
5032	Selbu	230 000	-	-	-	-	-		-	230 000	230 000	-
5033	Tydal	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5034	Meråker	-	190 000	-	-	-	-		-	190 000	190 000	-
5035	Stjørdal	1 400 000	550 000	-	-	-	-	3 200 000	-	5 150 000	1 950 000	3 200 000
5036	Frosta		-	-	-	1 200 000	-		-	1 200 000	1 200 000	-
5037	Levanger	4 020 000	60 000	-	-	-	-	2 950 000	-	7 030 000	4 080 000	2 950 000
5038	Verdal	-	-	-	-	-	-	5 450 000	-	5 450 000	-	5 450 000
5041	Snåsa	-	-	-	-	400 000	-		-	400 000	400 000	-
5042	Lierne		-		-	-	-	890 000	-	890 000	-	890 000
5043	Røyrvik	-	-	370 000	-	250 000	-		-	620 000	620 000	-
5044	Namsskogan	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5045	Grong	-	-	-	-	-	-	800 000	-	800 000	-	800 000
5046	Høylandet	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5047	Overhalla	-	290 000	-	-	-	-		-	290 000	290 000	-
5049	Flatanger	120 000	-	-	-	-	-		-	120 000	120 000	-
5052	Leka	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-
5053	Inderøy	-	-	-	-	-	-	1 100 000	-	1 100 000	-	1 100 000
5054	Indre Fosen		190 000	-	-	-	-	675 000	-	865 000	190 000	675 000
5055	Heim	-	-	-	-	-	-	2 520 000	-	2 520 000	-	2 520 000
5056	Hitra	1 750 000	60 000	-	-	-	-	1 900 000	-	3 710 000	1 810 000	1 900 000
5057	Ørland	-	-	-	-	-	-	600 000	-	600 000	-	600 000
5058	Åfjord	780 000	60 000	-	-	-	-		-	840 000	840 000	-
5059	Orkland	-	-	-	-	-	-	1 000 000	-	1 000 000	-	1 000 000
5060	Nærøysund	1 640 000	-	-	-	-	-		-	1 640 000	1 640 000	-
5061	Rindal	-	-	-	-	-	-	450 000	-	450 000	-	450 000
	Tilbakeholdt											25 975 000
SUM		12 680 000	3 500 000	370 000	-	41 3 000 000	-	48 075 000	-	67 625 000	19 550 000	74 050 000

E-post adresse for spørsmål:

FMTLKommuneokonomi@statsforvalteren.no

Frode Rabben (underdirektør)

frode.rabben@statsforvalteren.no

[73199177](tel:73199177) [91849892](tel:91849892)

Sigrid Hynne

Sigrid.hynne@statsforvalteren.no

[74168079](tel:74168079) [48024972](tel:48024972)

Stule Lund

stule.lund@statsforvalteren.no

[73199237](tel:73199237) [93240787](tel:93240787)

Snorre Antonsen

snorre.antonsen@statsforvalteren.no

[74168141](tel:74168141)

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Facebook [StatsforvaltereniTrondelag](#)

Nettside [Statsforvalteren.no/Trondelag](https://statsforvalteren.no/Trondelag)

Pressens offentlighetsutvalg har undersøkt bruken av politikerportaler i norske kommuner

Artikkel hentet fra FKT sin nettside 27.09.2024

Hva skjer med den grunnlovsfestede åpenheten når lokalpolitikken flytter inn i digitale løsninger? Det har Pressens offentlighetsutvalg undersøkt og beskrevet i rapporten [«Digitale møteportaler i norske kommuner»](#) (pdf).

Rapporten tar for seg bruken av politikerportaler som benyttes i forbindelse med møter i kommunestyre og kommunale utvalg.

Bakgrunnen er Sivilombudets to uttalelser om Larvik kommunes bruk av politikerportalen de kalte «Bobla» – et digitalt verktøy som ble brukt i forbindelse med politiske møter i kommunen, hvor politikerne kunne fremme forslag og kommunisere i forkant av møtene.

Problemet var at «Bobla» var lukket. Politikerne viste til forslag og kommunikasjon i «Bobla», og de som fulgte møtene, skjønnte ingenting. Saksbehandling som skulle skje i et åpent møte, hadde flyttet inn i et lukket digitalt rom.

Sivilombudet konkluderte at det normalt skal være innsyn i forslag og kommunikasjon i portalene som er tilgjengelig for alle utvalgets medlemmer.

Undersøkelsen til Pressens offentlighetsutvalg (POU) viser at:

- Minst 156 norske kommuner bruker slike møteportaler. Om de brukes, og hvordan de brukes, varierer stort.
- 81 norske kommuner bruker portalene på en måte som er i tråd med offentlighetsprinsippet.
- 52 norske kommuner bruker portalene på en måte som POU mener er i strid med offentlighetsprinsippet.
- 56 av kommunene opplyser at årsaken til at de ikke er mer åpne, er tekniske begrensninger i løsningen.
- 7 kommuner har funnet kompromisser som sikrer åpenhet, selv om de tekniske løsningene begrenser dem.
- 7 kommuner mener det ikke bør være innsyn i det som foregår i portalene.
- Fra 16 av kommunene har POU for lite informasjon til å kunne vite om bruken er i tråd med eller strid med offentlighetsprinsippet.

I rapporten presiserer POU: Forslag kan legges inn i en møteportal i forkant av et møte i et offentlig organ, uten at det strider med offentlighetsprinsippet. Kommunene må bare sørge for at allmennheten også får mulighet til å sette seg inn i dem så fort de er tilgjengelige for politikerne i utvalget.

Kilde: Pressens offentlighetsutvalg

<https://presse.no/ukategorisert/52-kommuner-med-moteportal-bruk-som-strider-mot-offentlighetsprinsippet/>

Rolleavklaring mellom styret, administrasjonen og eier — Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Den 9.–10. oktober deltok Sunniva Tusvik Sæter på styrekurs i regi av Samfunnsbedriftene. Foto: Revisjon Midt-Norge SA

Skrevet av: **Nicolay Biørn-Lian** | Publisert: **14. oktober 2024**

— Vi kommer gjerne inn når det har skjedd noe i selskapet som politikerne ønsker å se nærmere på. Ofte ser vi at styret har jobbet etter uklare retningslinjer. Det sier forvaltningsrevisor Sunniva Tusvik Sæter.

Gjennom sitt virke i Revisjon Midt-Norge SA har Sæter sett mange av utfordringene som kan dukke opp. Mye skyldes en manglende forståelse av hvordan ansvaret deles mellom styret, administrasjon og eier.

— Det er viktig å forstå disse skillene, og at alle skjønner sin rolle. Det er like viktig for de som står for den daglige driften som det er for styret og de folkevalgte, sier Sæter.

Den 9.–10. oktober deltok hun på styrekurs (se faktaboks) i regi av Samfunnsbedriftene.

– Jeg opplevde at kursene var relevante uansett hvilken «side» man sitter på. For alle må kjenne sitt ansvarsområde. Og her var kursdeltagerne i samme båt. Et fellestrekk er at det ligger andre ting enn rent kommersielle hensyn til grunn for driften.

Som samvirkeforetak med hele 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden, dekker Revisjon Midt-Norge SA nesten hele Trøndelag, deler av Helgeland og de øverste kommunene i Innlandet.

Hovedkontoret på Steinkjer utgjør navet for et betydelig revisjonsmiljø. Men foretaket har kontorer på ulike steder i regionen som de dekker.

Ofte får de oppdrag når det har skjedd noe i et offentlig eid selskap som politikerne vil undersøke nærmere. Flere ganger har de kritisert et styre i sluttrapporten som de skriver. For det er ikke alle styrer som følger opp ansvaret sitt.

Styrets fullmakter

– Da spør vi alltid: Hva slags fullmakt har styret hatt? Ofte viser det seg ofte at eier ikke har gitt tydelige nok føringer, eller at hverken styret eller eier har skjønt sine roller og plikter.

Derfor vil ikke Sæter være med på at det bare er styremedlemmenes feil, selv om de sitter med ansvaret. Man må begynne med å se på hvordan styret settes sammen.

– Med folkevalgte som eiere er det avgjørende at man har gode prosesser for å velge styremedlemmer som har den kompetansen selskapet trenger.

– Ofte har ikke de folkevalgte selv fått så god opplæring. Og om de velger styre ut fra andre hensyn enn kompetanse, så kan selskapet sitte igjen med et svakt styre som ikke er tilpasset selskapets behov.

Da er terskelen ofte ganske høy for å gjøre noe. For eierkommunene har ikke så mye annen makt enn muligheten til å kaste styret, mener Sæter.

Styringslinjene må følges

– Som eier er kommunene heller ikke alltid rigget til å forstå styringslinjene. Det kan skape uheldige situasjoner. Sett at det er ti eierkommuner, og at en folkevalgt tar kontakt med en enkeltansatt i selskapet.

– Da er ikke styringslinjene fulgt. Og det kan både skape usikkerhet i organisasjonen og misnøye hos andre eierkommuner. Så det er veldig viktig at eierne er klar over dette, og at administrasjonen vet hvem man skal gi info til når.

Sæter synes at både stoffet og de ulike problemstillingene som kan oppstå, ble fremstilt på en forståelig måte på de to kursene. Og at det var mange gode eksempler.

– Det var også nyttig å være fysisk til stede og ikke ta det over nettet. Jeg satt mellom en daglig leder i et selskap og et styremedlem i et annet selskap. Det ga en klar merverdi å kunne drøfte problemstillingene sammen.

Gjelder for alle tjenester

Prinsippene som man går gjennom, er viktige for alle bransjer. De gjelder både for mer «synlige» tjenester som renovasjon, og for mer «usynlige» tjenester som revisjon.

Og uansett hvordan man vrir og vender på det, så har styret et betydelig ansvar. Det er også mye de kan stilles til personlig ansvar for.

– Jeg skal hjem og anbefale til vårt styre og daglige ledere å delta på et slikt kurs. Det er viktig at man alltid har søkelyset på dette, ikke minst i forbindelse med valg.

For en god rolleavklaring er på en måte grunnmuren. Det er noe av det som må være på plass for at et kommunalt selskap skal nå målet: å sikre gode tjenester til rett pris.

Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Publisert 01.09.2024

Tora Aasland, Leder av kommunesektorens etikkutvalg 2015 – 2024

Foto: Stig Weston

Tillit er avgjørende for en etisk forsvarlig forvaltning. I utgangspunktet forventes en respekt for grunnleggende lover og regler.

Vi er heldige i Norge som har et velutviklet demokrati. Det betyr at vi har systemer som kan håndtere uenighet. At Norge både er en rettsstat og et demokrati, innebærer at det er et godt forankret grunnlag for å håndtere konflikter mellom lover og regler, også i lokalpolitiske prosesser og vedtak.

Hvordan bygge og holde på tillit?

Det må være en oppgave for fellesskapet å skille mellom rett og galt, samtidig som man må tåle andres meninger og ytringer. Å finne gode løsninger er viktigere enn å tenke på hat og hevn.

Et godt lokalpolitisk grunnlag er grunnleggende kunnskap om samfunn, kultur og forvaltning. En felles forståelse av helhet og verdigrunnlag i en kommune kan utvikles og styrkes gjennom etablering av etiske retningslinjer og trening og øvelser i etiske dilemmaer og utfordringer.

De etiske utfordringene befinner seg ofte i gråsonene mellom rettsstaten og demokratiet, og mellom jus og moral. De gjelder både for folkevalgte og administrasjon, selv om rollene er noe ulike.

De etiske utfordringene befinner seg ofte i gråsonene mellom rettsstaten og demokratiet, og mellom jus og moral.

Mens administrasjonen har en lojalitet til sin organisasjon, er de folkevalgte også ombud for sine velgere, og dermed for opplevelsen av fellesskap og rettferdighet. Også den rollen må fylles på en tillitvekkende måte.

Å bygge tillit handler ikke nødvendigvis om å finne fasitsvar, men om å gjøre vurderinger opp mot lover og regler, med respekt for dem og prosessene bak. Forvaltningspraksis kan utvikles og lover kan etter hvert endres, men det må være enighet om systemene og prosedyrene for dette.

Kommunelovens formålsparagraf om tillitsskapende forvaltning krever ikke bare respekt for lover og regler, men også at det utvikles et felles verdi- og normgrunnlag. Det handler om å håndtere spennet og spenningen mellom lov og politikk. Da trengs innsikt i tema som korrupsjon, varsling og habilitet, da trengs en kartlegging og drøftinger av risikoområdene, og da trengs en egenkontroll som er åpen og tillitsskapende. For eksempel kan man gjennom dilemmatrening lære av både egne og andres feil.

Åpenhet er avgjørende for tillit. Det er viktig å utvikle åpne arbeids- og samarbeidsformer, og det er urovekkende at noen mener åpenhet kan være til hinder for å finne gode løsninger. Det kan av og til være fristende å ty til bakrommet. Åpenhet i prosesser og vedtak må ikke bli en trussel for godt politisk arbeid. Tvert imot betyr åpenhet også trygghet, og dermed et solid fundament for lokaldemokratiet.

Et medborgerpanel avslørte nylig en synkende tillit til politikerne. Et økende antall i befolkningen tror at kommunens administrasjon og politikere er der for egen vinning. Denne holdningen kan best motvirkes ved mest mulig åpenhet i de politiske prosessene.

Hva er etikk?

Enkelt sagt er etikk vitenskapen om hvordan menneskene i et samfunn skal omgås hverandre. Det innebærer en felles forståelse om hva som er rett og galt, og at man er enige om normene for samhandling. Det er til nytte for alle enkeltaktører at fellesskapet fungerer, og at man i en organisasjon som en kommune, har kommet fram til en felles forståelse av framgangsmåten for dette. Derfor er utviklingen av etiske retningslinjer så viktig. Det er med på å styrke den demokratiske beredskap, hvor uenighet tåles og håndteres i åpenhet.

Derfor er utviklingen av etiske retningslinjer så viktig. Det er med på å styrke den demokratiske beredskap, hvor uenighet tåles og håndteres i åpenhet.

[«Evne og kraft til å bære»](#) (pdf) heter et debathefte fra KS. Her refereres det til bærekrafttenkingen, som er sentral i all planlegging. Viktige utfordringer for bærekrafttenkingen finnes i arealpolitikken hvor hoveddilemmaet er vern vs. vekst, eller i arbeidsgiverpolitikken med kampen om de gode fagfolkene og deres arbeidsvilkår.

Det kan ligge mye politisk press og sprengstoff i utbyggingspolitikk, hvor utbyggerrollen ikke alltid er helt klar, og hvor ekspertene kan levere viktig bakgrunn – når de da ikke etter hvert blir ansatt hos utbygger. De mest iøynefallende habilitets- og lojalitetskonfliktene ligger for eksempel i det å kombinere utbyggerrollen med det å være folkevalgt i samme kommune.

Etikken kan noe forenklet plasseres på følgende måte:

- Politikk er hva du *vil* gjøre
- Jus er hva du *kan* gjøre
- Etikk er hva *gjør* du?

Med denne innfallsvinkelen er etikken i gråsonen mellom politikk og jus, eller mellom demokratiet og regelverket.

Saker som krever spesiell etisk oppmerksomhet er plan- og byggesaker, saker som har utfordringer for miljø og bærekraft, som for eksempel arealbruk i strandsonen, og saker med maktubalanse.

Fenomenet opsjonsavtaler, dvs. at grunneier og utbygger har gjort avtale (med eller uten penger) for framtidig utbygging der hvor dagens planer ikke åpner for det, og andre saker som utfordrer åpenhet og habilitet. Tillitsbaserte ordninger kan også være utsatt dersom respekten for regelverk er forvitret.

For å styrke den demokratiske beredskapen og motvirke tendenser til manglende respekt for lover og regler, er det nødvendig med en høy bevissthet om nettopp de etiske utfordringene. Utforming og utvikling av etiske retningslinjer, både for folkevalgte og ansatte, gode, trygge og åpne rutiner for varsling, prosedyrer for motvirkning og forebygging av korrupsjon og god trening i hvordan åpenhet kan praktiseres, er forslag til hvordan kommunesektoren kan følge opp.

Lokal forvaltning må være slik at det er samsvar mellom liv og lære.

Det må aldri lønne seg å ta tvilsomme snarveier eller gå bak ryggen på andre. Lokal forvaltning må være slik at det er samsvar mellom liv og lære. Dette krever kunnskap, bevisstgjøring, åpenhet og kontinuerlig trening.

Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Hovedstyret i KS oppnevner hvert fjerde år [kommunesektorens etikkutvalg](#). Utvalget ble første gang opprettet i 2006, som en direkte konsekvens av korrupsjonssaken i Nedre Romerike Vannverk. Da innså man at en korrupsjonsberedskap i kommunene selv var nødvendig.

[Utvalget](#) har en bred og variert sammensetning hvor medlemmene har erfaring både fra forvaltning, etikk og media. Også erfaring fra kontroll og tilsyn er viktig.

Kontrollutvalgene er viktige aktører i kommunesektorens etiske arbeid. Kontrollutvalgene er kommunestyrets redskap, og på en måte riksrevisjon og sivilombud i ett. De er portvakter inn til et område som ikke bør være stedet for politiske omkamper. Kontrollutvalgene bør ha gode arbeidsforhold og se og bli sett. De sitter ofte inne med viktig kompetanse og erfaringsbakgrunn, og har også en god veileder i departementets [kontrollutvalgsbok](#). Kontrollutvalgene bør gå foran når det gjelder erfaringsutveksling og dialog, slik at alle aktører i organisasjonen kan se på kontrollarbeidet med respekt og tillit.

Kontrollutvalgene er kommunestyrets redskap, og på en måte riksrevisjon og sivilombud i ett.

Kommunesektorens etikkutvalg er rådgivende, og ikke i linjen for saksbehandling. Målet er å styrke etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i kommunesektoren. Utvalget har en uavhengig og rådgivende rolle, og skal være synlige og tilgjengelige overfor kommuner, fylkeskommuner og kommunale virksomheter.

Erfaringer fra utvalgene gjennom disse årene styrker en arbeidsform hvor dialog med kommuner og fylkeskommuner er sentralt. Den beste måten å ha slik dialog på, er å reise rundt i landet, møte lokale folkevalgte og ansatte og på denne måten stimulere til etiske refleksjoner og høy bevissthet om forvaltningsetiske spørsmål.

Et av de beste hjelpemidlene som er utviklet for slike dialoger og møter, er dilemmasamlingen. Med bakgrunn i denne kan aktører med ulike roller drøfte de enkelte dilemmaene – og kanskje også bidra med dilemmaer eller vanskelige saker fra egen kommune eller fylkeskommune. Dilemmatrening er muskeltrening!

Dilemmatrening er muskeltrening!

I hele sin virksomhet har etikkutvalgene jevnlig utarbeidet veiledere og råd om etiske retningslinjer, registre og regelverk. Men har drøftet og utviklet råd om varsling, habilitet, lojalitet og åpenhet, og lagt grunnlaget for risikoanalyser og lokal beredskap. Det er utarbeidet en serie med rapporter og undersøkelser om tema som varsling og rutiner for å håndtere varsling, og om utsatte saker som arealsaker, plansaker og byggesaker. I tillegg har man et kontinuerlig samarbeid med Transparency International, ikke minst når det gjelder internasjonale oversikter over korrupsjon.

Alle rapporter og råd er tilgjengelige på KS sine nettsider under [Etikkportalen](#).

Utfordringer for kommunene

Et velfungerende lokaldemokrati skal kunne håndtere uenighet, samtidig som man hele tiden tar sikte på å finne gode fellesskapsløsninger. I disse tider, hvor lover og regler hele tiden utfordres, hvor folk i demokratiske land ikke lenger respekterer makta, er det viktigere enn noensinne å styrke den lokalpolitiske beredskap.

Åpenhet bør innebære at folk i kommuner og fylkeskommuner vet hva som skjer, og hvordan og hvorfor det skjer. Det bør være regler for gaver, roller, habilitet og særinteresser.

Etiske retningslinjer er nødvendig der hvor man er i gråsonene mellom regelverk og politikk, og man må klare balansen mellom moralisering og etiske refleksjon. Da er trening og øvelser viktige virkemidler. Etikken må på dagsorden! Minst en gang i året bør et kommunestyre sette av tid til etisk trening.

Minst en gang i året bør et kommunestyre sette av tid til etisk trening.

Ytringsfriheten står sterkt her i landet, ikke minst forankret i Grunnloven. Derfor må varsling ikke føre til tilsidesetting og knebling av meninger. Det må være lov å si fra, og det må være gode og objektive systemer for å ta seg av enhver varsling.

Kommunene er også arbeidsgivere og eiere. Derfor bør det være klare og kjente rutiner for spørsmål som knytter seg til arbeidstakerforhold og eierskap. Det må være et etisk rammeverk, eller etiske retningslinjer, som setter standarder for hva som forventes av folkevalgte og ansatte, også når det kommer til interessekonflikter og rollekombinasjoner.

Media har en viktig rolle, ikke minst er de der når det oppstår konflikter og uklare ansvarsforhold. Media må derfor ikke undervurderes, men aksepteres i den uavhengige rollen de har. Media kan være en god medspiller både for å avdekke uheldige forhold og for å la alle komme til orde.

Norge er ikke fri for korrupsjon eller uetisk atferd i lokalforvaltningen, men vi ligger bedre an enn de fleste andre land. La oss derfor styrke kunnskapen og bevisstheten om hvordan vi bygger og forsterker en demokratisk beredskap!

Lenke til **kontroll & revisjon** nr. 5/2024:

<https://www.nkrf.no/kontroll-og-revisjon/2024/5>

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

54/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/431 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Saken fremmes for at kontrollutvalgets medlemmer kan drøfte og fremme forslag om saker og forhold som kontrollutvalget kan ta opp. Medlemmene kan også be om å få utredet en sak til et fremtidig møte.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Forhold/saker i kommunen
- Ønske om orientering fra kommunedirektør
- Deltagelse på kurs/konferanse eller andre praktiske forhold.

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Det er per 5. november ikke meldt inn noe til sekretariatet til denne saken.

Vurdering

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

55/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/431 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsaken til orientering.

Vedlegg

Melding om politisk vedtak - sak 44/2024 Plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll 2024-2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått forelagt følgende referatsak:

- Melding om politisk vedtak - sak 44/2024 - Plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll 2024-2028

Behandling:

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
44/24	18.09.2024	Kommunestyret

Behandling av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028. Kontrollutvalget legger fram plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen:

Forvaltningsrevisjoner, i prioriterte rekkefølge:

1. Økonomisk bærekraft
2. Tidlig innsats i skole og barnehage
3. Avlastning til foreldre med særlig tyngende omsorgsarbeid (strøket forslaget som gjaldt omsorgsstønad)
4. Utenforskap

Ikke prioriterte, i vilkårlig rekkefølge:

- Demensomsorg
- Informasjonssikkerhet
- Rekruttering og vikarbruk
- Klima og miljø
- Biologisk mangfold

Eierskapskontroller, i prioritert rekkefølge:

1. Generell eierskapskontroll
2. Innherred renovasjon IKS

Ikke prioritert:

- Digitale Innherred KO

Forvaltningsrevisjon sammen med eierskapskontroll, prioritert:

1. LevaFro Holding AS
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Kommunestyrets behandling av sak 44/2024 i møte den 18.09.2024:

Behandling

Avstemning:

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028. Kontrollutvalget legger fram plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen:

Forvaltningsrevisjoner, i prioriterte rekkefølge:

1. Økonomisk bærekraft
2. Tidlig innsats i skole og barnehage
3. Avlastning til foreldre med særlig tyngende omsorgsarbeid (strøket forslaget som gjaldt omsorgsstønad)
4. Utenforskap

Ikke prioriterte, i vilkårlig rekkefølge:

- Demensomsorg
- Informasjonssikkerhet
- Rekruttering og vikarbruk
- Klima og miljø
- Biologisk mangfold

Eierskapskontroller, i prioritert rekkefølge:

1. Generell eierskapskontroll

2. Innherred renovasjon IKS

Ikke prioritert:

- Digitale Innherred KO

Forvaltningsrevisjon sammen med eierskapskontroll, prioritert:

1. LevaFro Holding AS

2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

For forslaget stemte 35: Anne Grete Krogstad (AP), Ingebjørg Roel Bye (AP), Johannes Hembre-Ingul (AP), Marit Klara Dypdal Kverkild (AP), Olav Dehli (AP), Per Aunan (AP), Siri Marie Øvrum Nesgård (AP), Stig Ove Sommervoll (AP), Tone Wanderås (AP), Vegard Austmo (AP), Janne K. J. Larsen (FrP), Mats Henriksen (FrP), Andreas Jenssen Hjelmstad (H), Ivar Haarstad (H), Knut-Erik Henrikø (H), Lars Erik Ertsås (H), Nina Bakken Bye (H), Terje Lund (H), Ivar Rausand (INP), Nina Groven (KrF), Sigurd Flø Gustad (KrF), Espen Wigen (MDG), Asgeir Persøy (PENSJ), Lars Einar Karlsen (R), Anita Ravlo Sand (SP), Dagrun Myhr (SP), Elise Brattgjerd Brenne (SP), Frode Lund (SP), Harald Asbjørn Lein (SP), Merete Bøhn-Flatås (SP), Randi Haugskott (SP), Gunnar Løvås (SV), Jostein Trøite (SV), Siv Gjertrud Skjerve Bjøru (SV), Oddgeir Hagen (V)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028. Kontrollutvalget legger fram plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen:

Forvaltningsrevisjoner, i prioriterte rekkefølge:

1. Økonomisk bærekraft
2. Tidlig innsats i skole og barnehage
3. Avlastning til foreldre med særlig tyngende omsorgsarbeid (strøket forslaget som gjaldt omsorgsstønad)
4. Utenforskap

Ikke prioriterte, i vilkårlig rekkefølge:

- Demensomsorg
- Informasjonssikkerhet
- Rekruttering og vikarbruk
- Klima og miljø
- Biologisk mangfold

Eierskapskontroller, i prioritert rekkefølge:

1. Generell eierskapskontroll
2. Innherred renovasjon IKS

Ikke prioritert:

- Digitale Innherred KO

Forvaltningsrevisjon sammen med eierskapskontroll, prioritert:

1. LevaFro Holding AS
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Vedlegg

- 1 Særutskrift sak 32/24
- 2 Plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll 2024-2028
- 3 Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Det vises til vedlagte dokumenter.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

12.11.2024

Saknr

56/24

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/431 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen godkjennes.

Saksopplysninger

Møteprotokollen blir lagt fram for godkjenning i møtet.